

STAMBOOM DOSSIER

ADOLF VAN EGMONT (1439 -1477)

Gehuwd Catharina van Bourbon.

Versie 1.2 160611 bewerkt door Ir. Rene A.M. Martens RI Msc

Hoofdstuk van het boek:

© 2012-2016 Van Hamaland - Van Gelre – Van Hoenselaars.

Adolf van Egmont (Grave, 12 januari 1438 - Doornik, 27 juni 1477) was een zoon van Arnold van Egmont, hertog van Gelre, en Katharina van Kleef. In de opvolgingsstrijd van Gelre zette hij in 1465 zijn vader gevangen en werd zelf hertog. In 1468 won hij de slag van Straelen tegen Kleef, maar Karel de Stoute herstelde Arnold in zijn gezag in 1471 en Adolf werd gevangengenomen in Hesdin Frankrijk. Na de dood van Karel de Stoute in 1477 werd hij bevrijd door de Vlamingen. Hij sneuvelde als aanvoerder van een Vlaams leger tijdens het beleg van Doornik (1477), nadat de Staten van Gelre hem opnieuw als hertog hadden erkend. Hij werd in 1461 gekozen als ridder in de Orde van het Gulden Vlies.

Adolf is getrouwd met Catharina van Bourbon (1440 - 22 mei 1469), dochter van hertog Karel I van Bourbon, in 1463.

Titels

- ❖ Hertog van Gelre van 1423 tot 1465
- ❖ Hertog van Gelre van 1423 tot 1465 en van 1471 tot 1473
- ❖ Graaf van Zutphen van 1423 tot 1465 en van 1471 tot 1473.

- ❖ Adolf van Gulik-Berg, Hertog van Gelre van 1465 tot 1471 en van 1473 tot 1477;
- ❖ Catharina van Gelre, regentes van Gelre van 1477 tot 1492;

- ❖ Hendrik III van Schwarzburg, bisschop van Prinsbisdom Münster, voor zes jaar benoemd tot voogd van Gelre (xxxx-1482).

Catharina van Bourbon

Begraven in De Stevenskerk te Nijmegen

Tot het begin van de negentiende eeuw was het in Nederland toegestaan om de overledenen in de kerk te begraven. Een graf in de kerk zorgde natuurlijk voor een veel grotere status dan een op het kerkhof. Zo zijn er nog vele grafstenen bewaard die herinneren aan de Nijmeegse notabelen uit vroeger eeuwen. Het belangrijkste graf is dat van de in 1469 overleden Catharina van Bourbon, de echtgenote van hertog Adolf van Gelre.

Haar zoon Karel plaatste omstreeks 1512 de nog bestaande praaltombe boven haar laatste rustplaats. De jongste steen dateert uit 2002. Bij

gelegenheid van het 250-jarig bestaan van de Nijmeegse vrijmetselaarsloge Sint Lodewijk kwam er op het koor een gedenksteen voor Ludwig von Sachsen-Hildburghausen, de stichter van de loge.

Tijdens de restauratie na de Tweede Wereldoorlog is er een geheel nieuw betonnen souterrain gebouwd en zijn alle graven in de kerk geruimd. Met één uitzondering: dat van Catharina van Bourbon (1440-1469). Zij was getrouwd met Adolf, de hertog van Gelre, die we ook kennen uit Mariken van Nieuweghen. De strijd om de macht met zijn vader Arnold is de historische achtergrond van dit toneelstuk. Voor de Stevenskerk heeft Catharina van Bourbon grote verdiensten gehad. Na vele vergeefse pogingen van onder anderen pastoor Johannes Vijgh en de bekende prediker pater Brugman om de kerk tot kapittelkerk te laten verheffen is het uiteindelijk aan haar bemoeienis en vooral aan haar testament te danken dat de Stevenskerk in 1475 als zodanig werd aangewezen. Om haar te eren werd zij begraven op de voornaamste plaats in de kerk: vlak voor het hoofdaltaar. Omstreeks 1512 liet haar zoon Karel boven haar graf de monumentale tombe plaatsen, die nu nog een der pronkstukken is van de Stevenskerk. Catharina van Bourbon was de schoondochter van Katharina van Kleef.

Grafkelder van Catharina van Bourbon

Bij de restauratie van 1948-1969 is onder de kerk een compleet nieuw betonnen souterrain aangelegd. Alle graven op één na werden geruimd, de resten die zich daarin bevonden werden in het noordertransept herbegraven. Het ene graf dat niet werd verplaatst, is dat van hertogin Catharina van Bourbon (ca. 1440-1469).

De hertogin van Gelre had bij testament een belangrijk deel van haar kapitaal beschikbaar gesteld om de Stevenskerk tot kapittelkerk te laten verheffen (de verheffing zou uiteindelijk in 1475 plaatsvinden). Voor deze verdienste werd zij op de ereplaats in het koor begraven, recht voor het hoofdaltaar. In 1512 liet haar zoon Karel van Gelre recht boven haar graf de tombe plaatsen die tot op de dag van vandaag het koor siert. Het was de bedoeling dat ook haar echtgenoot, hertog Adolf van Gelre, en haar zoon Karel in het familiegraf zouden worden bijgezet, maar de eerste ligt begraven in de kathedraal van Doornik (België), en de laatste in een praalgraf in de Arnhemse Eusebiuskerk. Haar dochter Philippa ligt begraven in de Église des Cordeliers te Nancy (Frankrijk).

Toch bleef de ruimte die zo in de grafkelder overbleef, niet onbenut. In 1759 overleed de toenmalige gouverneur van het kwartier van Nijmegen, generaal Ludwig Friedrich Wilhelm von Sachsen-Hildburghausen. Hij werd bijgezet in de grafkelder van Catharina van Bourbon (terzijde: ook zijn echtgenote kreeg dit recht, maar gebruikte het niet omdat ze de stad verliet). De botten van de hertogin werden toen in een klein kistje in de hoek geplaatst. Deze situatie duurde tot de naoorlogse restauratie. Bij die gelegenheid werden de beenderen van Catharina in een nagemaakte 15e-eeuwse kist geplaatst, terwijl de generaal in het noordertransept werd herbegraven (een gedenksteen uit 2002 ligt op het koor).

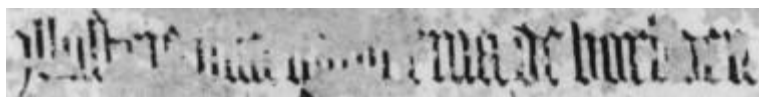
Op de oostelijke muur van de grafkelder staan twee rode kruisen en een familiewapen van Catharina van Bourbon afgebeeld. In het wapen zijn de familiewapens van Gelre en Bourbon samengebracht, respectievelijk de twee leeuwen en de drie lelies met de schuine band.

Daaronder is het volgende Latijnse grafschrift te lezen:

Latijn	Vertaling
Anno domini m ^o cccc ^o lxi ^o die lune xxii mensis maii obiit illustris ana catharina de borboen duxissa gelrie et julie comitissaque zutphanie Cuius anima requiescat in sancta pace. Amen.	In het jaar des Heren 1469 op maandag 22 mei overleed de doorluchtige 'Anna' Catharina van Bourbon, hertogin van Gelre en van Gulik, en gravin van Zutphen; haar ziel ruste in heilige vrede. Amen.

De sterfdatum is onzeker, ook al viel 22 mei 1469 inderdaad op een maandag. Op de tombe, die 43 jaar later op het koor werd geplaatst, en in adelsboeken staat namelijk 21 mei 1469 als sterfdag vermeld. De hier vermelde naam van de hertogin is zeker onjuist.

De naam van de hertogin

In de literatuur heerst verwarring over de naam van de hertogin. In publicaties over de Stevenskerk

vanaf 1900 wordt zij meestal 'Anna Catharina' genoemd, blijkbaar op basis van de muurschildering in de grafkelder. Merkwaardig genoeg is dit echter de enige plaats waar de hertogin 'Anna Catharina' heet. Overal elders heet zij namelijk 'Catharina' (Catherina, Katharina, Katherina): in haar testament, op de tombe, in de kroniek van Willem van Berchen, in 15e-eeuwse geslachtslijsten, in adelsboeken enz.

Beleg en inname van Nijmegen 1473

In de vijftiende eeuw kwamen de Nederlanden geleidelijk onder Bourgondische heerschappij. Hertog Karel de Stoute ondervond bij zijn streven tot gebiedsuitbreiding vooral verzet van de Gelderse hertogen. Vanaf 1465 was Gelre echter verscheurd door de machtsstrijd tussen hertog Arnold en zijn zoon Adolf. Arnold koos hierbij zelfs voor de hulp van de Bourgondische aartsvijand. Karel trok hierop met zijn leger naar het noorden om de Gelderse steden tot overgave te dwingen. Op 3 juli 1473 had het Bourgondische leger Nijmegen volledig omsingeld. De stad had zich goed voorbereid voor het beleg door alle huizen en obstakels buiten de muren te slopen voor een vrij schootsveld. In voorgaande jaren was in het oosten een nieuwe muur met aarden wal aangelegd. De voortdurende bombardementen met allerlei projectielen op de stadspoorten en stadsmuren leidde niettemin na drie weken tot de overgave. Veertig aanzienlijke burgers moesten op hun knieën naar de tent van Karel de Stoute als symbolische onderwerping van de stad. Om plundering te voorkomen moesten Nijmegen en de omliggende dorpen in drie jaar tijd 80.000 gulden aan Karel de Stoute betalen. Een zeer groot bedrag voor die tijd.

Reyner van Broeckhuysen

Weinig bewoners en bijna niemand van het winkelend publiek zal de naamgever van de Van Broeckhuysenstraat kennen. De in 1440 geboren Reyner was heer van Broekhuizen - nu een klein dorpje in Noord-Limburg - en streed als ridder aan de zijde van Adolf van Gelre tegen Arnold en Karel de Stoute. In 1473 nam hij de leiding over de verdediging van Nijmegen op zich. Ondanks zijn nederlaag was de Bourgondische hertog zo onder de indruk van Reyner dat hij hem in dienst nam. Na de dood van Karel de Stoute in 1477 verdiende Reyner vervolgens zijn geld als een beruchte huurlingenleider in Holland en Utrecht. In 1492 keerde hij in Nijmegen terug als burggraaf, in dienst van Karel van Gelre.

Molenpoort Nijmegen

In het midden van de vijftiende eeuw was vanaf de oostkant een nieuwe aarden wal en muur aangelegd, ter bescherming van de huizen buiten de eerste stadsmuur. Daarin kwamen drie nieuwe stenen poorten: de Hertsteegpoort, de Ziekepoort en de Molenpoort. Dit alles was hard nodig want de kanonnen waren in opkomst en hertog Karel gebruikte ze! Toen de Molenpoort met zijn torens hierdoor dreigde in te storten, trokken de verdedigers de poort aan de stadzijde om. Zo

voorkwamen ze dat het puin in de gracht terecht zou komen en de belegeraars de stad eenvoudig zouden kunnen innemen.

Hertog Van Gelre, de wisseling.

Hertog Reinoud IV stierf kinderloos in 1423. Daarop kozen de Staten van Gelre de kleinzoon van diens zus, de dertienjarige Arnold van Egmont, als nieuwe hertog. Koning Sigismund beleende echter niet hem, maar Adolf van Gulik-Berg met het hertogdom Gelre. De strijd die hierop volgde staat bekend als de Tweede Gelderse Successieoorlog. Een periode van relatieve rust tussen 1441 en 1456 kon niet voorkomen dat Arnold in 1465 met behulp van hertog Filips de Goede van Bourgondië gevangen werd genomen door zijn zoon Adolf.

De opvolger van Filips, Karel de Stoute, herstelde Arnold in zijn gezag in 1471 en Adolf werd gevangengenomen in Hesdin Frankrijk. Arnold verpandde vervolgens Gelre en Zutphen voor driehonderdduizend goudgulden aan Karel de Stoute, en erkende Karel tevens als erfgenaam. De Staten van Gelre erkenden echter na Arnolds dood diens zoon Adolf als erfgenaam. Karel de Stoute bezette hierop Nijmegen en Zutphen en lijfde de gebieden bij zijn rijk in.

Huis Egmont

Het Huis Egmont (ook wel Egmond) ontstond in een abdij in Egmond, de Sint-Adelbertabdij, die gesticht werd door Dirk I, graaf van Holland. Het huis van Egmont is een adellijk geslacht voortgekomen uit de advocati (voogden) van de abdij. Als stamvader kan Wouter van Egmont (1208) worden genoemd die regeerde in het kasteel Egmond nabij de abdij. Daarnaast zijn er nog drie andere takken van het geslacht: Egmont van Merenstein (tot 1559), Egmont van Kenenburg (tot 1703) en Egmont van Nijenburg .

In vroeger jaren heeft "de Wals" aan de hertog van Kleef behoord evenals de Schuylenburg te Silvolde, van waaruit de rentmeester van de Rekenkamer van het hertogdom Gelre en de Graafschap Zutphen in later eeuwen dit goed nog in beheer heeft gehad. De oudste gegevens van "De Wals" vinden we in een charter van 1484. Er was rond 1465 in Gelderland een grote strijd tussen Hertog Arnold en zijn zoon Adolf. De zoon had zijn vader gevangen gezet, en de ene stad en heer steunde de vader en de andere de zoon. De Hertog van Kleef bemoeide zich er ook mee; hij steunde de vader die zijn zwager was.

Van deze binnenlandse strijd profiteerde Karel de Stoute, Hertog van Bourgondië, door Gelre van 1473 tot 1477 te bezetten. Hierbij ontving hij veel steun van de Kleefse Hertog Johan I die daar rijkelijk voor beloond werd. Toen deze laatste in 1481 stierf, kwam zijn zoon Johan II aan de macht. Deze merkte dat het in Gelre weer rumoerig werd en wilde ook wel een voordeeltje. Johan II van Kleef keerde zich echter tegen de Bourgondiërs, ging opstandige steden helpen en kon veel gebied in Gelre annexeren. Maar spoedig bleek dat hij de Bourgondische macht had onderschat.

Na de dood van Karel de Stoute in 1477 en die van zijn dochter Maria de Rijke in 1482 trad Maximiliaan van Oostenrijk, de man van Maria, als voogd op voor zijn minderjarige zoon Filips de Schone.

Inmiddels was hertog Adolf van Gelre in 1477 gestorven. Zijn minderjarige kinderen die aan het Bourgondische hof werden opgevoed, hield men echter gevangen. Zo werd Gelre voor de tweede maal bezet gehouden door de Bourgondische hertogen, een bezetting die tot 1492 zou duren.

Maximiliaan pakte eerst het verzet in Utrecht aan en toen hij de hand vrij had, begon hij Johan van Kleef terug te drijven uit Gelre. Johan moest vrede sluiten, temeer omdat deze Maximiliaan ook nog de zoon van de Duitse Keizer was en later zijn landsheer als Duits Keizer zou worden. Het charter van "De Wals" is een uitvloeisel van deze strijd. De Kleefse Hertog verklaart erin dat hij door zijn strijd met Maximiliaan schulden heeft gemaakt bij ene Claes Molt, burger te Doetinchem, ten bedrage van vierhonderd alde schilden. Claes had nl. voor het onderhoud van de ruitery van de Hertog gezorgd. Claes kreeg geen geld, maar wel het goed "de Wals" met de landerijen en het boerderijtje dat erbij hoorde.

De Franse koning Lodewijk XI bezette Bourgondië en bedreigde ook de Nederlanden. De Nederlandse gewesten kwamen óf tegen Maria in opstand, óf zij waren op eigen behoud uit en niet van zins zich vereend tegen de gemeenschappelijke vijand te verzetten.

Men was er zich van bewust dat van Maria geen krachtige steun te verwachten was. De Vlamingen die als eersten een Franse inval konden verwachten, kozen de woeste Adolf van Gelre tot leider. Zij bevrijdden hem uit zijn kerker te Kortrijk, stelden hem aan het hoofd van hun troepen en beloofden hem zelfs Maria's hand. Ook de Geldersen die nog steeds aan hem gehecht waren, riepen Adolf weer tot hun heer uit en droegen in zijn afwezigheid het bestuur aan zijn zuster Catharina op.

Anno 1477

Adolf van Gelre sneuvelt bij Doornik

Aan deze voor Adolf zo schone toekomst kwam abrupt een einde. Reeds bij zijn eerste krijgsverrichting, een aanval op Doornik, sneuvelde Adolf onder het uitroepen van zijn wapenkreet Gelre! Gelre!.

Jorde van Wijhe 6^e heer (1438-1468)

Jorde van Wijhe trouwt Johanna van Isendoorn, dochter van Willem van Isendoorn en Adriana Johanna van Brakell. Hij overlijdt in 1468.

Ze hadden zes kinderen:

1. Otto wordt later de 7e heer van Echteld;
2. Willem;
3. Ida trouwt Arnt van Essen in 1468;
4. Hermanna non te Arnhem, overlijdt in 1514;
5. Agnes non te Keulen/Neuss;
6. Johanna non te Keulen/Neuss.

Otto van Wijhe

*Kasteel Wijenburg te Echteld
Bron Vrienden van de Wijenburg*

Hertog Arnold die in 1423 aan het bewind was gekomen, was een zwakke hertog en onder zijn bestuur ging het graafschap Gelre achteruit. Hij zat steeds klem tussen de ridderschap die verzwakte en de steden die steeds meer macht veroverden. Bovendien had Arnold voortdurend ruzie met zijn enige zoon Adolf.

Uiteindelijk werd hertog Arnold in 1465 door zijn

eigen zoon via een list gevangen genomen en in het stadje Buren opgesloten. Vervolgens werd Adolf tot hertog uitgeroepen maar hij kreeg ruzie met Karel de Stoute van Bourgondië die hem in 1471 gevangen zette. De oude hertog Arnold werd daarna tot zijn dood in 1473 weer aangesteld als hertog.

Willem van Wijhe

Willem is in 1464 één van de zeven ridders die borg staan voor Johan van Rossum de ambtman van Tiel en Neder Betuwe (die waarschijnlijk getrouwd was met Margriet van Wijhe, een tante van Willem van Wijhe). Willem van Wijhe was solidair met hertog Arnold van Gelre. Hierdoor erkende de hertog van Bourgondië in 1472 enkele schuldvorderingen van Willem van Wijhe. Willem treedt ook op als getuige bij de gevangenzetting van zijn broer Otto in 1492. Volgens de Allied Ancestry of the Van Culemborg Family (1915) van de hand van E.J. Sellers had Willem van Wijhe een dochter Berta of Barta van Wijhe die met Melchior van Culemborg trouwde.

Melchior van Culemborg was in 1492 richter in Culemborg. Melchior was een "natuurlijke" zoon van Gerard van Culemborg, de 12e heer van Culemborg. Deze Gerard van Culemborg was zeer betrokken bij de strijd tussen hertog Arnold van Gelre en zijn zoon Adolf. Gerard's dochter Aleid van Culemborg was getrouwd met Frederik van Egmond heer van IJsselstein en neef van hertog Arnold van Gelre. Hertog Arnold van Gelre werd in 1465 door zijn zoon Adolf in het stadje Buren gevangen gezet en Adolf nam ook neef Frederik van Egmond gevangen.

In 1466 viel Adolf van Gelre IJsselstein aan, waar Frederik van Egmond heer van was, en verwoestte en plunderde alles inclusief de kerk.

Gerard van Culemborg was zeer verbonden met de hertog van Bourgondië. In 1469 trouwde zijn zoon Jasper van Culemborg in Brussel met Johanna van Bourgondië. Het zal duidelijk zijn dat de familie Van Culemborg in die tijd zeer vijandig stond tegen over Adolf van Gelre en helemaal solidair was met de oude hertog Arnold van Gelre. Het lijkt erop dat ook de familie Van Wijhe duidelijk aan de zijde van hertog Arnold en Bourgondië stond.

Otto van Wijhe 7^e heer van Wijhe.

Otto van Wijhe trouwt in 1490 (hij was toen ca. 45 jaar) met Geertruid Tengnagell. Zij was een dochter van Wolter Tengnagell en Raba van Lennep. De grootouders van Geertruid waren Sander Tengnagell en Elsabe van Echteld. Otto van Wijhe overlijdt in 1520.

Otto en Geertruid hadden 7 kinderen:

1. **Jasper** wordt later de 8e heer van Echteld;
2. **Cornelia** trouwt Steesken van Broeckhuijsen van kasteel Brakel. Cornelia van Wijhe is weduwe in 1528. Hun dochter Josina van Broekhuijsen trouwt omstreeks 1525 met Reinier van Aeswijn. Uit dit laatste huwelijk kwam (via dochter Agnes van Aeswijn x Floris van den Bongard) een kleindochter Josina van den Bongard voort, die in 1581 met Joachim van Wijhe van Hernen trouwde;
3. **Raphael** trouwt Gijsbert van de Poll te Dreumel (tegenover Tiel aan de andere kant van de Waal);
4. **Sophia** trouwt Otto van Hoekelom, erflater van hertog Karel van Gelre;
5. **Elisabeth** trouwt Dirk van Meekeren;
6. **Herman** trouwt Helena van Riemsdijck. Hun zoon Johan van Wijhe trouwt Anna de Cock van Opijnen (vader: Johan de Cock van Opijnen tot Tiel). Johan overlijdt 1574 kinderloos. Het overlijden van Johan wordt door Otto van Wijhe (de 9e heer van Echteld) gemeld in zijn dagboek uit 1574. Herman van Wijhe treedt in 1545 op namens zijn zuster Antonia in verband met bezittingen gerelateerd aan het huis Abcoude.
7. **Antonia** trouwt Lodewijk van Brakell. Zij bezaten huis Den Brakel te Rijswijk (Gelderland). Hun zoon Dirk (geb. 1536 in Tiel) trouwt in 1567 Anna Vijgh de dochter van Anna van Gelre (bastaard kind van hertog Karel van Gelre en Maria van Zuydersteyn). Het leven van deze

Anna van Gelre is beschreven in het boek "Anna van Gelre" van G.C. Hoogewerff. De stamboom van de familie Vijgh is te zien in het museum van Tiel. Willem van Poelwijk treedt in 1570 op namens Antonia.

In 1483 kwam er een einde aan de invloed van het Bourgondische Huis en kwam Nederland onder het bestuur van het Oostenrijksche Huis. De Nederlanden hadden tot 1506 met Filips de Schoone te maken. Hij vergrootte zijn macht door in 1496 met Johanna erfprinses van Spanje te trouwen. In de periode 1515 tot 1555 regeerde Karel de Vijfde namens het Oostenrijkse Huis.

Na een lange periode van hertogen van niet Gelderse afkomst kreeg Gelre in 1492 tot vreugde van de bevolking weer een hertog met echt Gelders bloed namelijk hertog Karel. Hij was een zoon van hertog Adolf van Gelre en opgevoed aan het Bourgondische hof maar hij voelde zich vooral een echte inwoner van Gelre. Hij beschouwde de Bourgondiërs als vijand zo ook het Oostenrijksche Huis. Zijn regeerperiode duurde 46 jaar en eindigde in 1538.

Centrale hal Kasteel Wijenburg

Zonder dat Karel dat wist was het jaar van zijn aantreden ook het jaar waarin Columbus Amerika ontdekte.

De regeerperiode van hertog Karel van Gelre was een aaneenschakeling van oorlogen en strooptochten. Het hele Gelderse land verarmde. Buiten Gelderland had hij de bijnaam "De Gelderse Duivel". Hij was een ouderwetse ridder in een tijd waarin de wereld sterk veranderde.

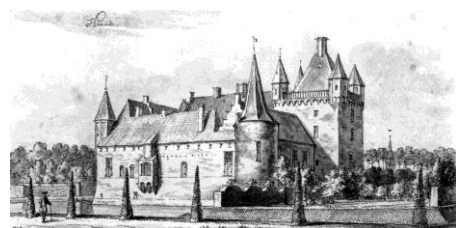
Otto van Wijhe de 7e heer van Echteld kreeg een forse ruzie met Berend van Wees (een collega ridder) over het onderhoud van de dijken. Door dit conflict joeg Otto uiteindelijk ook hertog Karel van Gelre tegen zich in het harnas. Otto van Wijhe werd in 1492 op last van de hertog gevangen genomen en te Wageningen gefolterd in een kerker onder het oog van ridder Albert van Lawick. Tegelijkertijd werd kasteel de Wijenburg in brand gestoken. Otto moest zich vervolgens voor 500 goudgulden vrijkopen.

Hij maakte het voor zichzelf nog erger door in 1493 de Wijenburg open te stellen voor de vijand (de hertog van Bourgondië). Hierna werd hij in 1495 door hertog Karel van Gelre gedwongen de Wijenburg tot leen en open huis van de hertog te maken (daarvoor was het een allodiaal, zelfstandig goed). Vanaf dat moment was Echteld zijn onafhankelijkheid kwijt. Jacob van Riemsdijck en Albert van Lawick werden in 1495 aangesteld als hertoglijke leenmannen over de eerste belening van het huis te Echteld.

Otto had sinds zijn aantreden in 1468 tot 1483 (24 jaar!) te maken gehad met het Bourgondische huis. Hij was dus als het ware groot geworden met de Bourgondiërs. Kennelijk is hij na 1483 op Bourgondië georiënteerd gebleven met uiteindelijk dramatische gevolgen voor de Van Wijhe's van Echteld.

Ten tijde van Otto van Wijhe van Echteld onderhield de familie Van Wijhe van Hernen zeer goede relaties met de hertogen van Gelre. Met name Herman Dirkszoon van Wijhe heer van Hernen (van 1465 tot 1492) en zijn zoon Reinier heer van Hernen (in 1492) stonden in hoog aanzien. Reinier van Wijhe was burggraaf in Nijmegen (1478), schildknaap van regentes Catharina van Gelre (ca. 1480) en maakte deel uit van het gevolg van hertog Karel van Gelre bij zijn intocht in Doesburg in 1492. In dat jaar wordt Reinier van Wijhe ook genoemd als raadvriend van hertog Karel.

Tragisch was het overlijden van zowel Herman (de vader) als Reinier (de zoon) ook in 1492.

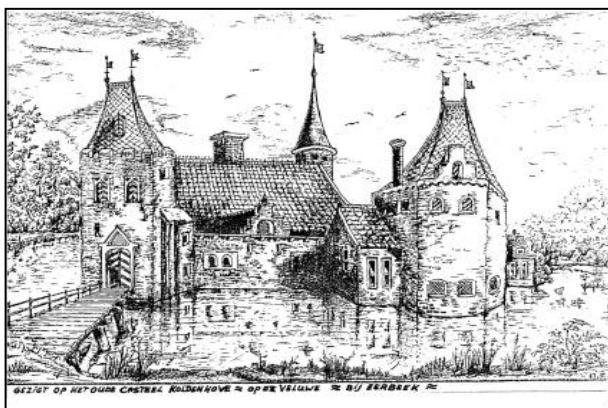
In Hernen kwam dus in 1492 een nieuwe heer namelijk Johan van Wijhe (geboren rond 1470) de oudste zoon van Reinier. Johan van Wijhe overleed al in 1511 (ongetrouwd) en werd opgevolgd door zijn broer Joachim van Wijhe. Deze Joachim van Wijhe van Hernen werd in 1524 burggraaf van Nijmegen als opvolger van zijn schoonvader Hendrik Vijgh tot de Blankenburg (in Beuningen).

Jachtslot Coldenhove

De geschiedenis van Coldenhove begint in het jaar 1294, wanneer de Heren van Gelre het jachtrecht op de Veluwe van de Heren van Bijland en Vianen verkregen. Om het jachtgebied te beheren werd door hen een jachtslot, de Coldenhove, gebouwd, en een jagermeester aangesteld.

Het jachtslot was omgeven door een slotgracht die gevoed werd door de Coldenhovense beek. Bij het slot bevond zich tevens een watermolen. In een Graafschapsrekening uit 1295 wordt reeds melding gemaakt van Coldenhove met de molen.

In 1470 vermeld een akte uit het hertogelijk archief van hertog Adolf van Gelre dat op 5 juli het goed Coldenhove in erfpacht gegeven wordt aan Gijsbert van Meekeren, hij was jagermeester van de hertog. Als hertog Adolf van Gelre op 22 juni 1477 bij Doornick sneuvelt, is zijn zoon Karel de rechtmatige opvolger.

De jonge Karel wordt echter bij de slag van Bethune door de Fransen gevangen genomen, die een losgeld van zestigduizend pond eisen. Om dit te kunnen betalen wordt de Graafschap en Zutphen aan de Bisschop van Munster verpand. Deze belast zijn rentmeester Herman Boshoff om de financiële zaken met de stadsraad van Zutphen te behartigen. Door zijn verblijf en contacten met de schepenen en de raad van Zutphen wordt Herman een geziene gast die geregeld oplossingen weet te vinden voor de financiële problemen van Zutphen (OHZ inv. 1348)

De onderhandelingen met de Fransen over de vrijkoop van Karel van Gelre verlopen zeer moeizaam, temeer daar het bedrag verhoogt wordt tot tweehonderd duizend pond. Daar zulk een groot bedrag niet voorhanden is, stelt de Graaf van Mears zijn kleinzoon Bernhard aan als gijzelaar voor het resterende bedrag.

In maart 1492 wordt Karel van Gelre uiteindelijk vrijgelaten en op 8 april te Zutphen feestelijk ingehaald. Hiermede komt ook Coldenhove met de jachtgronden en het jachtslot in zijn bezit, het slot verkeert echter in een zeer verwaarloosde toestand zodat de Hertog dit aan zijn jagermeester Gerrit van Scherpenzeel verpand.

Helaas brandde het slot Coldenhove in 1701 tijdens de restauratie geheel af. Tot 1795 bleef Coldenhove in het bezit van de Oranje's. Het jachtslot Coldenhove bevond zich op het terrein waar de huidige papierfabriek Coldenhove staat.

De Sabelspoort Arnhem

Arnhem kende in de Middeleeuwen vier hoofdboorten:

- de Rijnpoort
- St. Janspoort
- Velperpoort
- en de Sabelspoort.

Van al deze poorten is de Sabelspoort de enige die bewaard is gebleven.

De Sabelspoort bewaakte de weg naar het oosten. Van hier kon je naar Emmerich, Huissen en Keulen. De Rijn lag in de Middeleeuwen een stuk verder van het centrum dan nu. Alleen ter hoogte van de Mandelabrug scheerde de rivier langs de stad.

De Sabelspoort bewaakte de weg naar het

Symbolische betekenis

De Sabelspoort kreeg in de loop der eeuwen een symbolische betekenis. Toen Adolf van Gelre in 1469 met instemming van het stadsbestuur aan de macht kwam, kreeg hij ook het beheer over de Sabelspoort. Dat gaf hem de mogelijkheid om de stad binnen te komen wanneer hij maar wilde. Twee jaar later werd Adolf gevangen gezet door de Bourgondische hertog Karel de Stoute. Karel benoemde Adolfs vader Arnold tot nieuwe hertog van Gelre. Dat was zeer tegen de zin van de Arnhemse burgers, die daarop de Sabelspoort bezetten. Hun inspanningen waren echter vergeefs.

Karel van Gelre

Een eeuw later had ook Karel van Gelre het beheer over de Sabelspoort. Karel vond het maar niets dat de Rijn zover van de stad lag. Hij liet in 1530 een oude riviergeul uitgraven en verplaatste de loop van de Rijn daarmee tot vlak bij de muren. Deze nieuwe Rijnstroom leverde echter zoveel gevaar op, dat al in 1563 maatregelen genomen werden om de Rijn weer verder van de stad af te leggen.

Gevangenis

De Sabelspoort kreeg in de loop der tijd ook andere functies. Zo diende het als tolhuis en werd de kelder gebruikt als gevangenis. Overigens moet men zo'n gevangenis niet vergelijken met nu. Gevangenisstraf kwam nauwelijks voor. Als iemand schuldig werd bevonden, volgde een straf die onmiddellijk kon worden uitgevoerd, zoals het betalen van een boete, lijfstraf, doodstraf, verbanning of een verplichte pelgrimstocht naar Santiago de Compostella. In de Sabelspoort sloot men later wel krankzinnigen op.

De middeleeuwse school

De kanunniken van een kapittel zijn in de Middeleeuwen een bevoorrechte groep. Zo beschikken

zij als enigen in een stad over een eigen school. De nadruk wordt gelegd op onderwijs in de vrije kunsten, vooral filosofie en literatuur, maar bepaalde scholen specialiseren zich. Deze specialisatie gebeurt vooral in de grote steden als Orléans (rechten) en Parijs (filosofie en theologie). Verantwoordelijk voor de gang van zaken op de school is de scholasticus of scholaster. Aan kinderen wordt les gegeven met geen ander doel dan training tot priester of religieuze opvoeding voor zonen van de landsheer. Meer onderwijs wordt zinloos geacht. In sommige gevallen wordt een enkeling opgeleid voor een beroep buiten de kerk. Vooral juristen en artsen komen in de buitenwereld terecht. Rechtspraak

mag dan typisch voor de landsheer zijn weggelegd, het is de kerk die voorziet in juristen en wetten. Er wordt les gegeven in Romeins en kerkelijk recht.

De scholasticus

Een scholaster van een kapittel staat in rang direct onder de proost en de deken. Hij is de leider van de domschool, geeft les aan de leerlingen, die op zijn voorstel door het kapittel tot de (hogere) school worden toegelaten. Voor het uitoefenen van deze functie krijgt de scholaster jaarlijks in natura uitbetaald, b.v. 10 malder (hoeveelheid die in één keer gemalen kan worden) pachtrogge uit de goederen van de proosdij. Het komt geregeld voor dat de scholaster tegelijkertijd optreedt als rentmeester van de proost en dus in nauw contact met de proost staat. Naast de bemoeienis met de school is de scholaster meestal belast met de inrichting van het koorgedeelte. Hieronder vallen ook de verlichting en de klokkenluiders. De scholaster is een gestudeerd man, hij geeft les en men verwacht dat hij welbespraakt is.

De rector scholarum

Als de functie van scholaster te zwaar wordt voor één man stelt het kapittel meestal een rector scholarum aan. Deze rector krijgt de dagelijkse leiding van de school. De rector behoort niet tot het kapittel. De rector wordt betaald door het kapittel en krijgt van de proost ieder jaar een tijsbetaling.

De eerste studiebeurzen

Niet alleen de scholaster en de rector hebben het voor het zeggen op de school. Het is mogelijk dat ook burgerzonen lessen volgen op de school. Het is dan niet verwonderlijk dat het stadsbestuur zich met de schoolleiding bemoeit. Beslissingen die de school aangaan worden "in overeenstemming met de wensen van de schepenen" genomen.

In 1468 geeft hertog Adolf van Gelre drie stadsdoctorale prebenden ("studiebeurzen") aan de stad Zutphen. De stad mag daarvan drie burgers (meestal mannen) aan de school laten studeren. Dit voorrecht krijgt Zutphen na toegezegde steun aan de hertog.

Catharina van Egmont van Gelre (1440 – 1497),

Catharina van Gelre (ca. 1440 – Geldern, 25 januari 1497), regentes van het hertogdom Gelre. Dochter van Arnold van Egmont (1410-1473), hertog van Gelre, en Katharina van Kleef (1417-1479). Catharina van Gelre bleef ongehuwd.

Catharina Regentes van Gelre

Catharina's tijdelijke regentschap zou langer duren dan verwacht. In de loop van augustus werd duidelijk dat Adolf op 27 juni voor de poorten van Doornik was gesneuveld. Adolf had twee nog minderjarige kinderen, Karel en Philippa, maar ook zij bevonden zich sinds 1473 in Vlaanderen in handen van de Bourgondische autoriteiten. Er was weinig kans dat zij op korte termijn naar Gelre zouden terugkeren. Voor Catharina zat er niet veel anders op dan haar regentschap voort te zetten, nu uit naam van haar neef, de erfopvolger Karel.

De dood van Adolf bood nieuwe kansen aan de pro-Bourgondische krachten in Gelre, die zich hadden verenigd in de Egmontse partij, zo genoemd naar de leider Willem IV van Egmont, broer van wijlen hertog Arnold. Om zich tegen de Bourgondische dreiging te kunnen weren zocht regentes Catharina steun buiten Gelre. De standen stuurden eerst aan op een toenadering tot hertog Johan I van Kleef, die echter in de ogen van Catharina te pro-Bourgondisch

was.

Toen de stad Arnhem in maart 1478 in handen van de Egmontse partij viel, werd de toestand zorgelijk, te meer omdat Maria van Bourgondië inmiddels haar positie had versterkt door te trouwen met Maximiliaan van Oostenrijk. Onder druk van de omstandigheden sloten de Gelderse standen vervolgens een akkoord met hertog Frederik van Brunswijk-Lüneburg, die zou optreden als 'vorstander' van het hertogdom. Om de band met de nieuwe beschermheer te verstevigen drongen de standen er tevergeefs op aan dat Catharina met hem zou trouwen. Maar zoals haar tijdgenoot de kroniekschrijver Willem van Berchen opmerkt, liet zij zich daartoe niet overhalen. Toen Frederik een jaar later krankzinnig werd, was zijn rol uitgespeeld. Hierna

stelden de standen Hendrik III van Schwarzburg, bisschop van Prinsbisdom Münster, voor zes jaar aan tot voogd van Gelre aan.

Eind 1479 trok Catharina zich terug uit de actieve politiek. Ze sloot een vredesakkoord met Maximiliaan van Oostenrijk, die haar als beloning de stad en het ambt Geldern (toen deel van Gelre, tegenwoordig Duitsland) in vruchtgebruik gaf. In 1480 sloot ze zich nog aan bij een verbond dat de Gelderse standen met koning Lodewijk XI van Frankrijk tegen Maximiliaan hadden gesloten. Ze ondernam toen ook een reis naar Frankrijk om steun te zoeken voor de Gelderse zaak. Maar het mocht niet baten: daadwerkelijke hulp kreeg ze niet en Maximiliaan veroverde steeds meer delen van Gelre. Toen het kwartier van Zutphen zich in juli 1481 aan Maximiliaan onderwierp, werd Catharina nadrukkelijk van het vredesverdrag uitgesloten. De bisschop van Münster trok in 1482 zijn handen van Gelre af. Het pleit was voorlopig ten gunste van Maximiliaan beslecht.

Catharina had zich inmiddels weer verzoend met Maximiliaan en leidde een teruggetrokken leven op de burcht van Geldern. Wel bleef ze zich inzetten voor de terugkeer van haar neef Karel, die uiteindelijk in 1492 als hertog kon worden ingehuldigd, doordat Maximiliaan zich toch niet in Gelre had kunnen handhaven. Karel vroeg zijn tante in 1494 nog of zij tijdelijk als zijn stadhouder wilde optreden in verband met een geplande reis naar Frankrijk, maar ze weigerde.

Op 25 januari 1497 overleed Catharina van Gelre op de burcht te Geldern. Ze werd begraven in de parochiekerk. De grafkelder en de messing grafplaat met haar gegraveerde afbeelding zijn nog aanwezig. Haar openbare leven beperkte zich voornamelijk tot de jaren vanaf 1477, toen zij al tegen de veertig liep. Weinig is er bekend over haar privéleven, omdat bronnen dienaangaande vrijwel geheel ontbreken. Wat rest is het beeld van een zelfstandige vrouw die zich uit plichtsbesef inzette voor de belangen van haar dynastie en het hertogdom Gelre.

Heren van Verwolde

De heren van Keppel zijn van oudsher eigenaren van Verwolde. Derck III is een zoon van Derck II van Keppel. Waarschijnlijk laat Derck III het kasteel Verwolde bouwen, omdat het Keppelse stamslot na de dood van zijn broer Wolter III in 1330 aan de familie Van Voorst vererfd.

In 1324 is hij als 'knappe' getuige bij de bevestiging van de Zutphense stadsrechten door graaf Reinald I. Daarna komt hij waarschijnlijk in 1326 voor als Diedrick, wanneer hij als hulder het goed Deedingsweerde ontvangt ten behoeve van zijn broer Henric van Keppel van Westerholt. Waarschijnlijk laat Derck III het kasteel Verwolde bouwen, omdat het Keppelse stamslot na de dood van zijn broer Wolter III in 1330 aan de familie Van Voorst vererfd. Verwolde wordt het nieuwe stamslot van de Keppelse familie en Derck III de stamvader van de tak Keppel van Verwolde. In de strijd tussen de Heekerens en de Bronckhorsten behoort Derck III tot de partij van de Heekeren en een versterkt huis kan in die tijd geen kwaad.

In 1331 komt Derck III als Gelders getuige wederom voor als knaap, wanneer Hubert Schenk van Kuilenburg zijn huis opdraagt aan de graaf van Gelre en in hetzelfde jaar getuigt hij bij het huwelijk van Reinald II en Eleonora.

Derck III is volgens overlevering met Aleyd van Aeswyn. Zij krijgen een zoon die zij Derck (IV) noemen. In 1345 wordt Derck III genoemd als richter van de Veluwe en treedt hij op als raadslid van Eleonora. In 1356 wordt opnieuw een Derck van Keppel in verband met Verwolde genoemd, waarvan onduidelijk is of hij te vereenzelvigen is met Derck III of zijn zoon Derck (IV). Op deze site nemen we aan dat hij Derck III's zoon is.

Derck IV van Keppel van Verwolde, 1356-1375

In 1356 wordt de opvolger van Derck III, Derck IV, door Sweder I van Voorst en Keppel beleend met Verwolde. Opvallend is dat Derck IV daarbij ridder wordt genoemd, een titel die zijn vader nooit gedragen heeft.

In 1358 treedt Derck IV op als raadslid voor zowel hertog Reinald III als Eduard. In 1359 is hij getuige bij het Gelders-Kleefse verbond en in 1360 treedt hij op als

leenrechter. Wanneer het stof van de machtswisseling aan het Gelderse hof is neergedaald ziet Derck IV samen met zijn zoon Derck V af van zijn vordering op hertog Eduard. In 1368 is hij getuige bij het vaststellen van de huwelijksvoorwaarden tussen Eduard en Catharina van Beieren.

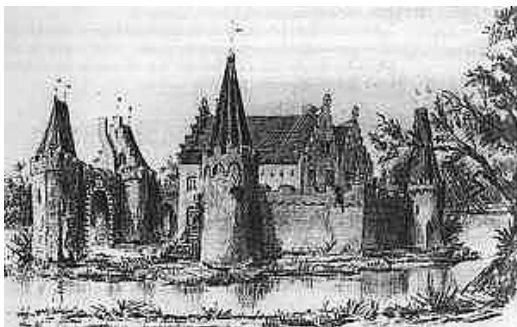
In 1462 en 1469 komt Wolter II voor als getuige voor hertog Adolf van Gelre.

In 1472 wordt Wolter als aanhanger van hertog Adolf van Gelre uitgesloten van verzoening met de nieuwe hertog Karel van Gelre en Bourgondië. In 1480 is Wolter II present bij de ondertekening van het verdrag tussen koning Lodewijk van Frankrijk, Gelre en Munster om elkaar te ondersteunen in de strijd tegen Oostenrijk en Kleef. De laatste activiteit van Wolter II stamt uit 1490 wanneer de ridderschap van Gelre elkaar beloofd bij te staan wanneer zij schade ondervinden van het conflict tussen Johan II van Wisch en de bisschop van Utrecht. Wolter II overlijdt in of kort voor 1495, want dan wordt zijn zoon DerckVI met Wesenberg beleend.

Derck VI van Keppel van Verwolde, 1488-1531

Merkwaardigerwijs is Derck VI al voor het overlijden van zijn vader Wolter II met Verwolde beleend en pas na diens dood met Wesenberg. In 1488 mag hij zich al heer van Verwolde noemen.

Derck VI treedt maar liefst driemaal in het huwelijk. In 1478 met Cunegonda van Heekeren, genaamd Rechteren, in 1510 met Johanna van Keppel van de Woolbeek en tenslotte met Agnes ter Bruggen. De eerste echtgenote, Cunegonda, is een dochter van Otto van Heekeren genaamd Rechteren en Stefania van Ruttenberg, Johanna is een dochter van Herman van Keppel van de Woolbeek en Aleid de Rode van Heekeren en Agnes, tenslotte, is een dochter van Hendrik ter Bruggen.

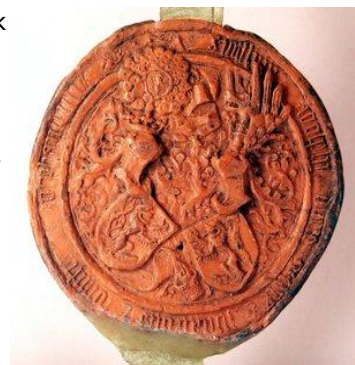

Uit het eerste huwelijk stamt een zoon, Frederik. Uit het tweede huwelijk drie zonen: Joachim, Johan en Derck, die later de bijnaam 'Duvel Derck' krijgt en een dochter Cunera. Uit het derde huwelijk zijn geen kinderen bekend.

In 1505 verovert hertog Karel van Gelre naast de steden Groenlo en Lochem ook de kastelen Bronckhorst en Keppel.

Daar Verwolde nog altijd een leengoed is van Keppel en Derck VI de zijde van de hertog heeft verlaten, heeft de hertog kasteel Verwolde "mit sijner gerechtigheit mijtten sweerde genomen in'd ingekregen". De hertog stelt vervolgens ritmeester Dirk Vaight aan met enkele manschappen en laat het beschadigde kasteel herstellen. Hierbij worden de verdedigingswerken niet vergeten. Hertog Karel vindt het kasteel van grote waarde als grensvesting met het Oversticht.

Dit mag echter niet baten. De vijanden van de hertog is dit bolwerk een doorn in het oog. Op 19 april 1510 wordt opnieuw voor de poorten van Verwolde gestreden. Het zeer weerbare kasteel wordt door bisschop Frederik van Baden uit Deventer samen met Floris van Egmond en Jacob van Batenburg uit Anholt met 1600 paarden, 3000 voetknechten en 500-600 wagens belegerd. Rondom het kasteel liggen "drie grote en diepe grachten ende drie wallen, alle met hagedoren bepoot, die seer hooge ende dikke waren". De belegeraars slagen er desalniettemin in om kasteel Verwolde bij de derde aanval stormenderhand te nemen, waarop zij het tot op de grond toe afbreken. De bisschop geeft de opdracht de wallen af te graven en met het zand de grachten te dempen, zodat kasteel Verwolde niet meer als weerbare vesting zou kunnen dienen. Van deze roerige tijd zijn nog twee kogels bewaard gebleven, die in de bibliotheek van huis Verwolde worden bewaard.

In 1513 wordt Derck VI door hertog Karel in genade aangenomen. Hij krijgt zijn oude rechten

terug en vrij snel daarna laat hij zijn kasteel herbouwen. Derck VI overlijdt in 1531. Verwolde gaat naar zijn oudste zoon Frederik, terwijl Joachim de Woolbeek krijgt en 'Duvel' Derck het in 1508 aangekochte (Nieuw) Oolde.

Frederik van Keppel van Verwolde, 1531-1546

Frederik is de zoon van Derck VI en de laatste mannelijke erfgenaam van het geslacht Van Keppel van Verwolde. Uit zijn in 1523 gesloten huwelijk met Catharina Grubben komt alleen een dochter voort, Cunegonde. Bij haar huwelijk met Alart van Haeften komt het inmiddels tot heerlijkheid uitgegroeide goed in het geslacht Van Haeften. Na de Middeleeuwen blijft het kasteel bestaan, maar wordt het talloze malen verbouwd tot een buitenhuis.

Gelderse Scriptieprijs 2011 voor Kris Brussen

Gelders Archief maandag 5 maart 2012

Op zaterdag 3 maart 2011 is voor het eerst de Gelderse (master)scriptieprijs uitgereikt. Deze prijs is ingesteld door de historische vereniging Gelre om het wetenschappelijk onderzoek naar de Gelderse geschiedenis te bevorderen. De prijs bestaat uit een geldbedrag van € 1500,-.

Daarnaast spant de vereniging zich in om de bekroonde scriptie te (laten) publiceren. Prijswinnaar is Kris Brussen met zijn scriptie 'Ik tracht naar hoger' Een studie over de opkomst en ondergang van Adolf van Gelre (1438-1477) en zijn verhouding tot de Gelderse Staten, de Bourgondische hertog en andere landsheren. Brussen onderscheidde zich met deze scriptie door originaliteit, bronnengebruik, stijl en geslaagde synthese.

Brussen behaalde met zijn scriptie de mastertitel Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen (2010). Hoofdonderwerp is hertog Adolf van Gelre, zijn leven en zijn politieke handelen. Hij leefde in een turbulente tijd, waarin hij beladen met het negatieve imago van de opstandige zoon streefde naar erkenning als hertog van Gelre. Zijn vroegtijdige dood op het slagveld heeft hem belet zijn ambities te verwezenlijken. In zijn studie gaat Brussen aan de hand van bekende en onbekende bronnen zorgvuldig na, hoe hertog Adolf zich staande hield te midden van binnenlandse en buitenlandse tegenkrachten. De scriptie laat zien dat de 'traditionele' politieke geschiedenis nog altijd tot originele studies kan leiden.

STAMBOOM VAN EGMONT 1410		Pagina 3		Pagina 4	
Versie 1.17 120711 Genealogie Honselaer		Geocom upload: 120711 Auteur Rene A.M. Martens			
XII	XIII	XIV	XIV	XV	XV
HERTOG ARNOLD VAN EGMONT (63) Egmond-Binnen - 14 juli 1410 Greve - 23 februari 1473 <i>Kleef - 26 januari 1423 gehuwd</i>	HERTOG ADOLF VAN EGMONT EN GELRE (38) Grave - 12 januari 1439 Doomik - 27 juni 1477 <i>28 december 1463 gehuwd</i>	KAREL VAN EGMONT VAN GELRE (DE STOUTE) 1538 <i>7 december 1518 gehuwd</i>	KAREL VAN EGMONT VAN GELRE (DE STOUTE) 1538 <i>7 december 1518 gehuwd</i>	HERTOG WILLEM V VAN KLEEF EN GELRE Dusseldorf - 28 juli 1516 Düssekdorf - 5 januari 1592 <i>1541 gehuwd</i>	HERTOG WILLEM V VAN KLEEF EN GELRE Dusseldorf - 28 juli 1516 Düssekdorf - 5 januari 1592 <i>1541 gehuwd</i>
KATHARINA VAN KLEEF (58) 25 mei 1417 Lobith - 20 februari 1476	CATHARINA VAN BOURBON (29) 1440 21 mei 1469	HERTOG HENDRIK VII VAN BRUNSWIJK-LÖNEBURG <i>gehuwd</i> MARGARETHA VAN SAKSEN	CELLE MET ELISABETH VAN BRUNSWIJK-LÖNEBURG (78) 1494 1572	KEIZER FERDINAND I VAN OOSTERRIJK <i>gehuwd</i> ANNA VAN BOHEMEN	JOHANN VAN ALBRET <i>Regensburg - 18 juli 1546 gehuwd-2</i>
	PRINSES CATHARINA VAN EGMONT VAN GELRE (57) 1440 Geldem - 25 januari 1497 <i>ongeklig gehuwd</i>	HERTOG JOHAN I VAN KLEEF (62) Dusseldorf/Kleef - 16 februari 1419 5 september 1481 <i>gehuwd</i>	HERTOG JOHAN II VAN KLEEF (63) Brussel - 13 april 1458 Kleef - 15 maart 1521 <i>1489 gehuwd</i>	HERTOG JOHAN III VAN KLEEF (48) Kleef - 10 november 1490 Kleef - 6 februari 1539 <i>1510 gehuwd</i>	AARTSKONINGIN MARIA VAN OOSTERRIJK (50) Prag - 15 mei 1531 Hambach - 11 december 1581
	LODEWIJK VAN BOURBON - PRINSBISSCHOP VAN LUK 1438 30 augustus 1480	HERTOG JOHAN I VAN KLEEF (62) Dusseldorf/Kleef - 16 februari 1419 5 september 1481 <i>gehuwd</i>	HERTOG JOHAN II VAN KLEEF (63) Brussel - 13 april 1458 Kleef - 15 maart 1521 <i>1489 gehuwd</i>	HERTOG JOHAN III VAN KLEEF (48) Kleef - 10 november 1490 Kleef - 6 februari 1539 <i>1510 gehuwd</i>	SYBILLE VAN KLEEF (41) Dusseldorf - 17 juli 1512 Weimar - 21 februari 1554 <i>gehuwd</i>
	MARIA VAN EGMONT - KONINGIN VAN SCHOTLAND (50) Grave - 17 januari 1433 Edinburgh - 1 januari 1493 <i>3 juli 1449 gehuwd</i>	ELISABETH VAN BOURGONDIE (46) Nevers - 24 augustus 1436 Kleef - 21 juni 1483	PRINSES MATHILDE VAN HESSEN (31) Blankenstein - 1 augustus 1473 Keulen - 19 februari 1505	HERTOGIN MARIA VAN GULIK-BERG (52) 3 augustus 1491 Buderich - 18 augustus 1543	JOHAN FREDERIK VAN SAKSEN (50) Torgau - 30 juni 1503 Weimar - 3 maart 1554
	KONING JACOBUS II STUART VAN SCHOTLAND (30) Edinburgh - 16 oktober 1430 Edinburgh - 3 augustus 1460				ANNA VAN KLEEF - KONINGIN VAN ENGELAND (41) Dusseldorf - 22 september 1515 Hever Castle - 16 juli 1557 <i>Greenwich - 6 januari 1540 gehuwd</i>
	WILLEM VAN EGMONT 1434 Monnikhuizen - jong overleden	STOP			KONING HENDRIK VIII VAN ENGELAND (55) Greenwich - 29 juni 1491 Paleis Sint James - 28 januari 1547
	MARGARETHA VAN EGMONT (50) 11 augustus 1436 Simmern - 2 november 1486 <i>16 augustus 1454 gehuwd</i>				AMALIA VAN KLEEF (69) Dusseldorf - 17 oktober 1517 Dusseldorf - 1 maart 1586
PALTSGRAAF STEFANUS VAN PALTS-SIMMERN-ZWEIFBRÜCKEN <i>gehuwd</i> ANNA VAN VELDENZ	FREDERIK I VAN PALTS-SIMMERN 26 april 1417 Simmern, 29 november 1480				